

Comunicarea Orientată pe Asigurarea Respectării Drepturilor Omului pe Timp de Criză

Prezentul ghid este destinat în primul rând jurnaliștilor și altor profesioniști din domeniul mass-media.

UNITED NATIONS
HUMAN RIGHTS
OFFICE OF THE HIGH COMMISSIONER

Acest Ghid este dezvoltat de Oficiul ONU pentru drepturile omului Moldova.

“Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei de orice fel, indiferent de frontiere, sub formă orală, scrisă, tipărită ori artistică, sau prin orice alt mijloc, la alegerea sa ....

...Orice îndemn la ură națională, rasială sau religioasă care constituie o incitare la discriminare, la ostilitate sau la violență este interzis prin lege.”*

ÎN CALITATE DE PROFESIONIST/Ă ÎN DOMENIUL MASS-MEDIA, LA TOATE ETAPELE UNEI CRIZE:

SCOPUL DVS. ESTE de a fi printre cei care oferă informații importante ce ajung la un număr cât de mare posibil de persoane, ajutându-le să ia decizii adecvate cu privire la criză.

VĂ AXAȚI PE date oficiale, viziuni ale experților, voci ale persoanelor afectate, bune practici de la nivel național și internațional.

TREBUIE SĂ OFERIȚI informații precise, bazate pe dovezi, la timp, regulate și transparente la toate etapele crizei.

DVS. ANALIZAȚI în ce măsură comunicările au contribuit la o schimbare în conduită sau practică în contextul crizei.

VĂ OPRIȚI, REFLECTAȚI și ASIGURAȚI comunicarea ce ar respecta drepturile omului, astfel încât informația Dvs. să fie disponibilă, accesibilă, acceptabilă, responsabilă și conform celor mai înalte standarde – respectând și ținând cont de drepturile și necesitățile tuturor, inclusiv a celor mai vulnerabili și marginalizați.

DVS. ADERAȚI la cele mai înalte standarde etice și profesionale în raportarea informației despre criză, inclusiv prin relatarea despre criză fără subiectivism, utilizând verificarea faptelor, evitând stereotipizarea și fără referiri inutile la astfel de factori precum rasa, etnia, naționalitatea sau religia.

* Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice (PIDCP) – adoptat și deschis pentru semnare, ratificare și aderare prin Rezoluția Adunării General 2200A (XXI) din 16 decembrie 1966; PIDCP a intrat în vigoare la 23 martie 1976, în conformitate cu articolul 49. Moldova a ratificat PIDCP în 1990.

CITITORII DVS. TREBUIE SĂ CUNOASCĂ:

- Cum se pot proteja pe parcursul crizei.
- Ce s-a realizat sau se realizează pentru a preveni criza sau pentru a împiedica înrăutățirea situației.
- Cum este apreciată sau evaluată situația.
- Ce servicii și ajutor pot fi obținute, precum suport și tratament în caz de necesitate.

TOȚI PRIMESC MESAJELE DVS., DACĂ:

- Comunicările Dvs. sunt accesibile în toate limbile, inclusiv în limbile minorităților vorbite în Moldova.
- Comunicările dvs. sunt adaptate pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și cerințe educaționale speciale, inclusiv cele cu deficiențe de vedere și auz, și ajung până la cei cu capacități reduse sau chiar inexistente de a citi.

ALEGEȚI MESAJE CARE SĂ RESPECTE DREPTURILE OMULUI:

- O criză poate genera un val de stigmă și discriminare împotriva unor anumite persoane - ripostați această tendință și promovați egalitatea și toleranța zero față de stigmă, stereotipuri și discriminare.
- Comunicările Dvs. nu trebuie să conțină mesaje care ar putea incita la stigmatizare, discriminare, ostilitate sau violență împotriva unor persoane sau grupuri de persoane.
- Asigurați-vă că nu sporiți vulnerabilitatea față de stigmatizare și discriminare a unor persoane sau grupuri de persoane în comunicările Dvs.
- Informația Dvs. trebuie să fie sensibilă la dimensiunea de gen, în vederea abilitării femeilor de a întreprinde măsuri adecvate de prevenire.
- Asigurați-vă că informațiile Dvs. nu dezvăluie date cu caracter personal sau de ordin confidențial, decât dacă dispuneți de consimțământul informat al persoanei vizate.

Discrimination

REȚINEȚI:

- Diseminarea informației precise, clare și bazate pe dovezi și campaniile de ridicare a nivelului de conștientizare sunt cele mai eficiente instrumente împotriva discriminării și xenofobiei, care alimentează dezinformarea și frica.
- Campaniile eficiente de informare și educare a populației trebuie să tindă să abordeze stigma și stereotipurile; înaintând mesaje pozitive. Demontați miturile, nu le alimentați.
- Accentul trebuie să fie pus pe mesajele unificatoare, cele ce adoptă o atitudine pozitivă, cele ce se axează pe viitor și relevă măsurile ce trebuie să fie întreprinse, și nu o poziție retrospectivă, care se axează pe trecut, însoțit de blamarea și evidențierea celor care sunt preținșii vinovați.

PENTRU MAI MULTĂ INFORMAȚIE, A SE VEDEA:

- **Ghidul terminologic pentru mass-media în comunicarea cu și despre grupurile vulnerabile discriminării** disponibil pe: <https://moldova.un.org/ro/45502-ghid-terminologic-pentru-mass-media-comunicarea-cu-si-despre-grupurile-vulnerabile>
- **Ghidul OHCHR privind COVID-19** disponibil pe: <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/COVID19Guidance.aspx>
- **“Un Ghid de comunicare în criză pentru organizațiile publice”,** disponibil pe: http://www.crisiscommunication.fi/criscomscore/files/download/GUIDE_for_Public_Organisations.pdf
- **Nota de îndrumare a ONU privind abordarea și contracararea discursurilor de ură ce țin de COVID-19,** disponibilă pe: <https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/Guidance%20on%20COVID-19%20related%20Hate%20Speech.pdf>

